

Sygn. akt I C 18/17

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 11 grudnia 2019 roku

Sąd Okręgowy w Częstochowie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSO Krystyna Mieszkowska

Protokolant: Gabriela Mulica

po rozpoznaniu w dnia 27 listopada 2019 roku w C.

na rozprawie

sprawy z powództwa N. S.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę, rentę i ustalenie

1. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda N. S. kwotę 375 000 zł (trzysta siedemdziesiąt pięć tysięcy złotych) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie, z tym że:

- od kwoty 155 000 zł (sto pięćdziesiąt pięć tysięcy złotych) w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych od dnia 27 lipca 2016 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;
- od kwoty 120 000 zł (sto dwadzieścia tysięcy złotych) w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych od dnia 30 marca 2017 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;
- od kwoty 100 000 zł (sto tysięcy złotych) w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych od dnia 7 grudnia 2019 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;

2. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda N. S. kwotę 4 019 zł 90 gr (cztery tysiące dziewiętnaście złotych dziewięćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych od dnia 9 stycznia 2017 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;

3. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda N. S. kwotę 19 584 zł (dziewiętnaście tysięcy pięćset osiemdziesiąt cztery złote) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych od dnia 9 stycznia 2017 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;

4. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda N. S. kwotę 7 098 zł 60 gr (siedem tysięcy dziewięćdziesiąt osiem złotych sześćdziesiąt groszy) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości

7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych od dnia 1 kwietnia 2016 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;

5. zasądza od pozwanego(...)Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda N. S. kwotę 1 472 zł 53 gr (jeden tysiąc czterysta siedemdziesiąt dwa złote pięćdziesiąt trzy grosze) wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w wysokości 7% w stosunku rocznym, tj. wysokości równej sumie stopy referencyjnej Narodowego Banku Polskiego i 5,5 punktów procentowych od dnia 1 kwietnia 2016 roku i kolejnymi ustawowymi odsetkami za opóźnienie w razie zmiany ich wysokości do dnia zapłaty;

6. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz powoda N. S. rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie po 2 225 zł (dwa tysiące dwieście dwadzieścia pięć złotych) miesięcznie płatną z góry do dziesiątego dnia każdego miesiąca poczynając od grudnia 2016 roku wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie w płatności którejkolwiek z rat renty – za okres od dnia następnego po dniu płatności raty renty do dnia zapłaty – przy czym na poczet zasądzonej renty podlegają zaliczeniu sumy pieniężne wypłacone z tego tytułu powodowi przez pozwanego, w tym także tytułem zabezpieczenia roszczenia do wysokości zapłaconych kwot;

7. ustala odpowiedzialność pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. za szkody mogące powstać w przyszłości u powoda N. S. w wyniku wypadku z dnia 14 lipca 2015 roku;

8. oddala powództwo w pozostałej części;

9. zasądza od pozwanego na rzecz powoda kwotę 12 656 zł 78 gr (dwanaście tysięcy sześćset pięćdziesiąt sześć złotych siedemdziesiąt osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów procesu;

10. opłatę ostateczną od roszczenia o ustalenie sformułowanego w punkcie siódmym pozwu ustala na kwotę 1 000 zł (jeden tysiąc złotych);

11. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Okręgowego w C. kwotę 30 860 zł 38 gr (trzydzieści tysięcy osiemset sześćdziesiąt złotych trzydzieści osiem groszy) tytułem zwrotu kosztów sądowych, których powód nie miał obowiązku uiścić w części, co do której powództwo zostało uwzględnione;

12. odstępuje od ściągnięcia z zasądzonych na rzecz powoda roszczenia kosztów sądowych w części, co do której powództwo zostało oddalone.

Sygn. akt IC 18/17

UZASADNIENIE

W pozwie wniesionym w dniu 9 stycznia 2017r. (data nadania w urzędzie pocztowym) powód N. S. wniósł o zasądzenie na jego rzecz od pozwanego (...)S.A. w W. następujących kwot:

- kwoty 275 000 zł tytułem zadośćuczynienia za krzywdę doznaną na skutek wypadku z dnia 14 lipca 2015r. wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 27 lipca 2016r. do dnia zapłaty,

- kwoty 4 053 zł 80 gr tytułem zwrotu poniesionych przez powoda kosztów leczenia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty 19 584 zł tytułem kosztów opieki wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty,

- kwoty 13 453 zł 53 gr tytułem zwrotu kosztów dojazdów do placówek medycznych wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia zapłaty,

- kwoty 1 472 zł 53 gr tytułem zwrotu kosztów zniszczonego mienia wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 1 kwietnia 2016r. do dnia zapłaty,

- kwoty 2 835 zł tytułem renty na zwiększone potrzeby płatnej miesięcznie do 10-tego dnia każdego miesiąca począwszy od grudnia 2016r. wraz z ustawowymi odsetkami na wypadek opóźnienia w spełnieniu któregośkolwiek ze świadczeń.

Powód wniósł także o ustalenie odpowiedzialności pozwanego na przyszłość względem powoda za skutki wypadku z dnia 14 lipca 2015r. oraz o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów postępowania według norm przepisanych, w tym kosztów zastępstwa procesowego w wysokości 21 600 zł i uiszczonej opłaty skarbowej od pełnomocnictw w kwocie 34 zł.

W uzasadnieniu pozwu powód podał, że w dniu 14 lipca 2015r. w miejscowości K. doszło do wypadku drogowego w wyniku którego, kierująca pojazdem marki H. D. S. (1) (matka powoda) poniosła śmierć, a małoletni powód, pasażer pojazdu, doznał rozległych obrażeń ciała. W chwili zdarzenia pojazd sprawcy objęty był ochroną ubezpieczeniową w zakładzie ubezpieczeń pozwanego. W następstwie wypadku powód był przez kilka miesięcy hospitalizowany, w trakcie tych pobytów przeprowadzono u niego kilka zabiegów operacyjnych i leczenie rehabilitacyjne. W związku ze zdarzeniem z dnia 14 lipca 2015r. powód pozostaje pod opieką specjalistów z zakresu ortopedii, neurologii, ortodoncji i okulistyki, a także psychologa. Powód wskazał, że w dniu 12 stycznia 2016r. dokonał zgłoszenia szkody. Decyzją z dnia 14 stycznia 2016r. pozwany przyznał powodowi bezsporną kwotę 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 1 270 zł tytułem kosztów leczenia. W dniu 1 marca 2016r. powód domagał się zapłaty dalszych kosztów leczenia, kosztów dojazdów oraz kosztów zniszczonego mienia. Pismem z dnia 2 marca 2016r. pozwany przyznał powodowi kwotę 639 zł 79 gr tytułem zniszczonego mienia oraz dalszą kwotę 1 942 zł 78 gr tytułem kosztów leczenia. Po uzupełnieniu dokumentacji pozwany przyznał dalszą kwotę 13 zł 50 gr tytułem kosztów leczenia, 3 504 zł tytułem kosztów opieki oraz dalszą kwotę 90 000 zł tytułem zadośćuczynienia, przy czym ze względu na przyjmowane przyczynienie ustalone kwoty zadośćuczynienia i odszkodowań zostały pomniejszone o 75%. Powód podniósł, że w jego ocenie brak podstaw do przyjęcia przyczynienia się jego osoby do powstania szkody, gdyż pozwany niesłusznie uznał, że powód w chwili zdarzenia nie miał zapiętych pasów. Powód wskazał, że wypadek i odniesione w jego wyniku obrażenia negatywnie wpłynęły na stan jego zdrowia oraz jakość życia. Przed wypadkiem był aktywnym, w pełni sprawnym dzieckiem, uprawiał różne sporty, a po wypadku jego życie uległo diametralnej zmianie; doznane urazy były przyczyną bólu i cierpienia, nie jest osobą samodzielną, nie może już uprawiać żadnych sportów, wymaga opieki ze strony najbliższych osób, ma kłopoty z pamięcią i koncentracją, co rzutuje na jego możliwości edukacyjne. Na etapie postępowania likwidacyjnego lekarze orzecznicy stwierdzili u powoda uszczerbek na zdrowiu w łącznej wysokości 94%. Zdaniem powoda te okoliczności uzasadniają ustalenie zadośćuczynienia w wysokości 300 000 zł, co po odliczeniu kwoty wypłaconej (25 000 zł), daje kwotę 275 000 zł. Powód podniósł, że w oparciu o art. 444 § 1 k.c. uzasadnione jest także żądanie zwrotu poniesionych kosztów leczenia w postaci zakupu leków, artykułów medycznych i odbycia konsultacji medycznych. Łączna kwota wynikająca z załączonych dokumentów wynosi 4 542 zł 87 gr, po odliczeniu kwoty wypłaconej (489 zł 07 gr), daje kwotę 4 053 zł 80 gr. Powód wskazał, że domaga się kwoty 19 584 zł tytułem zwrotu kosztów opieki sprawowanej nad nim przez osoby najbliższe od dnia 26 sierpnia 2015r. do dnia 30 listopada 2016r., z wyłączeniem okresów, kiedy przebywał w szpitalu. Opiekę nad powodem sprawowali ojciec oraz babcia i w tym okresie powód wymagał opieki przez 352 dni. Mając zaś na uwadze obowiązujące ceny w zakresie świadczonych usług opiekuńczych przyjęto stawkę godzinową w wysokości 10 zł, przy uwzględnieniu 6 godzin dziennie przez 319 dni, a następnie 4 godzin dziennie przez kolejne 44 dni, co łącznie dało sumę 20 460 zł, a po odliczeniu wypłaconej przez pozwanego kwoty 876 zł – 19 584 zł. W odniesieniu do żądania zwrotu kosztów dojazdu członków rodziny, powód podniósł, że dojazdy te dotyczyły odwiedzin małoletniego powoda, jak i były wykonywane celem podjęcia skutecznego leczenia oraz rehabilitacji. Z uwagi na charakter doznanych obrażeń jedynym możliwym i bezpiecznym środkiem transportu powoda do placówek medycznych był samochód osobowy. W tym celu były wykorzystywane trzy różne pojazdy, należące do ojca powoda i jego dziadków, którzy nie mogli odwiedzać powoda wspólnie z uwagi na opiekę nad niepełnosprawną prababcią powoda. Powód podniósł, że w związku z jego leczeniem członkowie rodziny przebyli łącznie 16 096,60 km, co przy uwzględnieniu ryczałtu przewidzianego w rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 marca 2002r., średniomiesięczne koszty dojazdów wyniosły 13 453 zł 53 gr. Powód podniósł również, że na skutek

wypadku zniszczeniu uległa jego odzież, telefon oraz sprzęt sportowy. Z uwagi na częściowe zużycie zniszczonych na skutek wypadku rzeczy powód wskazał, że domaga się zwrotu 50% wartości odzieży w dniu ich zakupu, tj. 1 393 zł 48 gr, a w przypadku butów zakupionych w dniu wypadku – pełnej ich wartości, tj. 239 zł, co po odliczeniu kwoty wypłaconej z tego tytułu przez pozwanego (159 zł 95 gr), daje kwotę 1 472 zł 53 gr. Powód podniósł, że żądanie renty na zwiększone potrzeby w wysokości 2 835 zł miesięcznie jest zasadne w oparciu o art. 444 § 2 k.c., gdyż cały czas poddawany jest rehabilitacji, a zatem zachodzi konieczność jego dalszego leczenia i zapewnienia mu opieki. Na rentę tę składają się średniomiesięczne koszty opieki osób trzecich (1 200 zł), koszt rehabilitacji (800 zł) oraz koszty dojazdów na rehabilitację (835 zł 80 gr). Powód wskazał również, że wnosi o ustalenie odpowiedzialności na przyszłość strony pozwanej albowiem proces jego leczenia nie został zakończony, a istnieje możliwość wystąpienia w przyszłości negatywnych konsekwencji wypadku z dnia 14 lipca 2015r. na jego zdrowiu, których nie można obecnie przewidzieć. Żądanie odsetek jest uzasadnione na podstawie art. 817 k.c. i art. 14 ust. 1 i 3 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (k.- 2-382, 851, 852).

W odpowiedzi na pozew pozwany wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwany podniósł, że w jego ocenie powód przyczynił się do rozmiarów szkody w 75%, bo gdyby miał zapięte pasy bezpieczeństwa, nie doszłoby do przemieszczenia ciała, a tym samym nie powstałyby tak rozległe urazy głowy. Zdaniem pozwanego żądana przez powoda kwota zadośćuczynienia jest rażąco wygórowana. Kwota dotychczas wypłacona przez pozwanego rekompensuje krzywdę, będąc jednocześnie sumą przedstawiającą wartość materialną. Brak też podstaw do ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość za skutki wypadku, jakiemu uległ powód. Nie wykazano bowiem istnienia prawdopodobieństwa wystąpienia w przyszłości dodatkowych skutków zdarzenia. Pozwany zakwestionował także zasadność odszkodowania z tytułu kosztów leków i konsultacji lekarskich, jak również z tytułu kosztów opieki. Fakt, że powód może liczyć na wsparcie i pomoc członków swojej rodziny nie może stanowić automatycznej podstawy do uwzględnienia dodatkowych roszczeń odszkodowawczych. Niejednokrotnie opieka nad chorą osobą ze strony najbliższych nie jest niezbędna, a wynika z potrzeby serca. Nie można też stosować do opieki sprawowanej przez osoby bliskie wprost stawek opiekunów zawodowych. W ocenie pozwanego kwota wypłacona w toku postępowania likwidacyjnego w pełni rekompensuje koszt opieki. Pozwany zakwestionował także wysokość odszkodowania z tytułu kosztów dojazdów, gdyż niezasadne jest obliczanie kosztów przy uwzględnieniu stawki przyjętej dla pracowników, a poza tym opieka nad powodem nie była niezbędna przez trzy osoby każdego dnia, zwłaszcza, gdy przebywał on w szpitalu. Zdaniem pozwanego wypłacone przez niego odszkodowanie za zniszczone mienie, biorąc pod uwagę zużycie na poziomie 70%, wyczerpuje żądanie z tego tytułu. Pozwany podniósł również, że nie zasługuje na uwzględnienie roszczenie o zapłatę renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie 2 835 zł miesięcznie. Jego zdaniem powód nie wykazał, że nie może skorzystać ze świadczeń finansowanych w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, że nie możliwości korzystania z rehabilitacji z bliższej odległości od domu, nie wykazał kosztów rehabilitacji w kwocie 800 zł miesięcznie, tj. 4 godzin tygodniowo po 50 zł za godzinę. Pozwany zakwestionował też żądanie zapłaty odsetek liczonych od dat wyszczególnionych w pozwie. Jego zdaniem weryfikacja zgłoszonych roszczeń wymaga przeprowadzenia postępowania dowodowego, zatem dopiero od chwili wyrokowania będzie można mówić o ewentualnym opóźnieniu pozwanego w zapłacie zadośćuczynienia i odszkodowania (k.- 409-433a).

W piśmie procesowym złożonym w dniu 14 października 2019r. (data nadania w urzędzie pocztowym) powód rozszerzył powództwo w zakresie zadośćuczynienia o dalszą kwotę 100 000 zł (tj. do kwoty 375 000 zł) wraz z odsetkami liczonymi od 31-go dnia po doręczeniu pozwanemu odpisu pisma procesowego zawierającego rozszerzenie powództwa. Na podstawie dokumentacji medycznej oraz badań przeprowadzonych w toku postępowania sądowego u powoda rozpoznano zespół otępienny wynikający z bezpośredniego uszkodzenia struktur ośrodkowego układu nerwowego, który jest konsekwencją urazu czaszkowo-mózgowego z dnia 14 lipca 2015r. Przeprowadzone badania psychologiczne wskazują u powoda na znaczną degradację procesów poznawczych, w tym wyraźne zaburzenia zapamiętywania, przechowywania i odtwarzania materiału werbalnego, osłabioną koncentrację oraz tempo funkcji poznawczych. Spadek innych niż pamięć zdolności poznawczych prowadzi do pogorszenia umiejętności sądenia i myślenia w zakresie pamięci operacyjnej, co w przypadku 18-letniego aktualnie powoda jest ogromną krzywdą,

zwłaszcza, że zmiany są znaczne, a komórki nerwowe posiadają nisko zdolności regeneracyjne. Powód wskazał, że doznane obrażenia mają charakter trwały i nigdy nie ulegną poprawie. Pomimo upływu lat, powód wchodząc w okres dorosłości i samodzielności musi korzystać z pomocy rodziny – średnio po 3 godziny dziennie (k.- 811-822).

Sąd ustalił, co następuje:

W dniu 14 lipca 2015r., około godziny 18.00 na drodze wojewódzkiej DK (...) w K. doszło do wypadku drogowego, w wyniku którego powód N. S. doznał obrażeń ciała. Istotą wypadku było nieprawidłowe zachowanie kierującej samochodem osobowym marki H. (...) o numerze rejestracyjnym (...) D. S. (1), która jadąc w kierunku miejscowości K. na prostym odcinku drogi wykonała niekontrolowany i nieprawidłowy manewr zmiany pasa ruchu na przeciwny nie zachowując szczególnej ostrożności, czym wywołała stan zagrożenia i doprowadziła do czołowego zderzenia z nadjeżdżającym z naprzeciwka samochodem ciężarowym marki R. (...) o numerze rejestracyjnym (...) kierowanym przez S. M.. W wyniku tego zdarzenia D. S. (1) zmarła w tym samym dniu w szpitalu na skutek odniesionych obrażeń ciała, a jej dzieci N. S. i Z. S. – pasażerowie samochodu H. (...) doznali licznych obrażeń ciała, w tym N. S. – urazu wielonarządowego w postaci urazu głowy z krwiakiem przymózgowym w prawej okolicy ciemieniowo-skroniowej, stłuczeniem tkanki mózgowej w lewym płacie czołowym, licznymi złamaniami kości czołowej, prawej kości klinowej, ściany prawego oczodołu, ranami tłuczonymi wargi górnej oraz przedsionka ust, zwichnięciem zębów siekaczy górnych i dolnych, stłuczenia klatki piersiowej ze stłuczeniem obu płuc i ostrą niewydolnością oddechową, złamania trzonu kości ramiennej lewej z przemieszczeniem i uszkodzeniem nerwu łokciowego, złamania nadkłykciowego kości udowej prawej z przemieszczeniem i uszkodzeniem nerwu strzałkowego, niedokrwistości pourazowej. Obrażenia te spowodowały u N. S. ciężki uszczerbek na zdrowiu w postaci choroby realnie zagrażającej życiu w rozumieniu art. 156 § 1 pkt 2 k.k. Natomiast brak podstaw do przyjmowania, że pasażer samochodu marki H. (...) N. S. w jakimkolwiek stopniu przyczynił się do zaistnienia wypadku i doznanych w jego wyniku urazów, w szczególności poprzez niezapięcie pasów bezpieczeństwa w trakcie jazdy samochodem.

Po przeprowadzeniu postępowania karnego w sprawie 2Ds. (...) Prokurator Prokuratury Rejonowej w C. postanowieniem z dnia 31 grudnia 2015r. umorzył śledztwo wobec śmierci sprawcy czynu, tj. D. S. (1). Postanowieniem z dnia 5 października 2016r. wydanym w sprawie XVI Kp (...) Sąd Rejonowy w C. utrzymał w mocy zaskarżone postanowienie o umorzeniu śledztwa.

Pojazd sprawcy wypadku w dacie zdarzenia posiadał obowiązkowe ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w towarzystwie ubezpieczeniowym pozwanego

/ **dowód:** kopia postanowienia o umorzeniu śledztwa (k.- 28-34), kopia postanowienia Sądu Rejonowego w C. z dnia 5.10.2016r. (k.- 35-40); zeznania świadka M. A. (nagranie, adnotacje – k.- 435-436), zeznania świadka D. C. (nagranie, adnotacje k.- 436); opinie lekarza orzecznika D. S. (2) (akta szkody) /.

Powód N. S. bezpośrednio po wypadku został przetransportowany karetką pogotowia do (...) w C.. Przebywał tam na leczeniu w okresie od 14 lipca do 31 lipca 2015r. - Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii, a następnie w okresie od 31 lipca do 25 sierpnia 2015r. – Oddział Chirurgii i Traumatologii Dziecięcej z rozpoznaniem urazu wielonarządowego, urazu głowy, licznych złamań kości czaszki, krwiaka przymózgowego, stłuczenia tkanki mózgowej, stłuczenia klatki piersiowej, stłuczenia obu płuc, niewydolności oddechowej ostrej, ran tłuczonych wargi górnej i przedsionka jamy ustnej, zwichnięcia zębów siekaczy górnych i dolnych, złamania trzonu kości ramiennej lewej i złamania nadkłykcia kości udowej prawej, porażenia nerwu strzałkowego prawego oraz niedokrwistości pokrwotocznej. W czasie hospitalizacji powód był wentylowany sztucznie przez pierwszych 9 dni z powodu zmian w płucach i niewydolności oddechowej, przeprowadzono u powoda zabieg zespolenia przynasady dalszej kości udowej prawej i zespolenia złamania kości ramiennej lewej oraz zastosowano leczenie diagnostyczne i farmakologiczne, w tym antybiotykoterapię. Powoda wypisano do domu z zaleceniem dalszej kontroli leczenia w Poradni Chirurgii Dziecięcej.

W okresie od 31 sierpnia do 12 października 2015r. powód przebywał w (...) w J. (Pododdział (...)) z rozpoznaniem stanu po urazie wielonarządowym, uszkodzenia nerwu strzałkowego wspólnego i uszkodzenia nerwu łokciowego. W ramach procesu rehabilitacyjnego u powoda wzmocniono siłę mięśniową i ruchomość w stawach kończyny

dolnej prawej, kończyny górnej lewej, przeprowadzono naukę chodu, ćwiczenia czynno-bierne i ogólnousprawniające kończyn dolnych i górnych. W trakcie pobytu w szpitalu powód pozostawał pod opieką psychologiczną i terapeuty zajęciowego. Powód został wypisany do domu w stanie ogólnym dobrym, z zaleceniem dalszego leczenia rehabilitacyjnego i ambulatoryjnego w Poradni Ortopedycznej.

Następnie w okresie od 23 do 28 listopada 2015r. N. S. przebywał w (...) Centrum (...) w C. (Oddział (...)) celem leczenia operacyjnego w postaci sonotopografii nerwu promieniowego. Powoda wypisano do domu z zaleceniem dalszej kontroli ambulatoryjnej.

Kolejna hospitalizacja powoda w tym samym Szpitalu w C. miała miejsce w dniach od 9 do 11 marca 2016r. celem zastosowania leczenia operacyjnego – usunięcia zespolenia z kości udowej prawej. Powoda wypisano do domu z zaleceniem dalszej kontroli ambulatoryjnej w Poradni Ortopedycznej oraz kontynuowania leczenia rehabilitacyjnego.

W okresie od 2 do 3 października 2016r. powód przebywał w (...) w C. (Oddział (...)) z rozpoznaniem stanu po urazie wielonarządowym i stłuczeniu tkanki mózgowej celem odpowiedniej diagnostyki w związku z nasilającymi się bólami głowy.

W okresie od 6 października do 25 października 2016r. powód ponownie był hospitalizowany w (...) (Oddział (...)) z rozpoznaniem zakażenia stawu kolanowego prawego i stanu po złamaniu kości udowej prawej. W trakcie pobytu u powoda przeprowadzono dwa zabiegi operacyjne, w tym usunięcia wkrętów i płyt oraz zastosowano celowaną antybiotykoterapię.

Następnie w okresie od 25 października do 6 grudnia 2016r. N. S. przebywał w (...) w J. (Pododdział (...)). W trakcie pobytu u powoda kontynuowano leczenie antybiotykiem, a w ramach procesu rehabilitacyjnego kontynuowano ćwiczenia i zabiegi fizykalne z naciskiem na usprawnienie i poprawę ruchomości kończyny dolnej prawej oraz poprawę funkcji kończyny górnej lewej. Powód został wypisany do domu w stanie ogólnym dobrym, z zaleceniem ćwiczeń w domu oraz dalszego leczenia rehabilitacyjnego i ambulatoryjnego w Poradni Ortopedycznej i Rehabilitacyjnej.

W placówce tej powód kontynuował stacjonarne leczenie rehabilitacyjne w okresie od 18 kwietnia do 30 maja 2017r., od 30 października do 27 listopada 2017r., od 23 lutego 2018r. do 31 marca 2018r. i od 3 października do 16 listopada 2018r.

W lipcu 2017r. powód ponownie był hospitalizowany w (...) (Oddział (...)) celem podania osoczowych czynników wzrostu do stawu kolanowego prawego.

Od sierpnia 2015r. powód pozostawał również pod opieką lekarza stomatologa i chirurga szczękowego, lekarza chirurga ortopedy, neurologa, okulisty oraz psychiatry i psychologa. W ramach leczenia ambulatoryjnego u specjalistów stosowano leczenie diagnostyczne oraz farmakologiczne, wizyty odbywały się zarówno w ramach Narodowego Funduszu Zdrowia, jak i prywatnie – przede wszystkim w aspekcie leczenia stomatologicznego i konsultacji chirurgiczno-ortopedycznych. Powód obecnie nadal jest pod opieką chirurga ortopedy oraz psychiatry i psychologa.

Powód od października 2015r. okresowo korzysta także z zabiegów fizjoterapeutycznych w (...) w C., zarówno z Narodowego Funduszu Zdrowia, jak i prywatnie. Cykl zabiegów rehabilitacyjnych trwa od kilku do kilkunastu dni, od dwóch do czterech godzin dziennie. Szacunkowy koszt takiego cyklu usług wynosi 2 000 złotych

/ **dowód:** dokumentacja medyczna dotycząca procesu leczenia i rehabilitacji powoda (k.- 42-263, 460-467, 498, 511-527, 589, 695-701, 748-759, 828-834, 836), faktury (k.- 768-771, 835, 837; 308-315, 319-320); zeznania świadków: T. S., A. S., R. S. (nagranie, adnotacje – k.- 437-443, 842-845), zeznania R. S. jako przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda (nagranie, adnotacje – k.- 529-532) /.

W wyniku wypadku komunikacyjnego powód doznał urazu wielonarządowego, tj. urazu czaszkowo-mózgowego z licznymi złamaniami kości pokrywy czaszki, ze stłuczeniem tkanki mózgowej i krwiakiem przymózgowym, ranami

twarży, z powstaniem szpecących blizn o łącznej długości 6 cm, z uszkodzeniem zębów siekaczy górnych i dolnych, urazu klatki piersiowej ze stłuczeniem obu płuc i ostrą niewydolnością oddechową, urazu kończyny górnej lewej ze złamaniem trzonu kości ramiennej, z powstaniem szpecącej blizny, uszkodzeniem nerwu łokciowego znacznego stopnia, z upośledzeniem ruchomości lewego stawu ramiennego i łokciowego znacznego stopnia oraz wyraźnym upośledzeniem sprawności manualnej, urazu kończyny dolnej prawej ze złamaniem nadkłykciowym dalszej nasady kości udowej prawej, powikłanym zaburzeniem zrostu, długotrwałym procesem infekcyjnym, ze znacznym ubytkiem masy mięśnia czworogłowego, przykurczem zgięciowym prawego stawu kolanowego i osłabieniem siły mięśniowej prawego uda, pourazowego uszkodzenia nerwu strzałkowego wspólnego prawego z upośledzeniem funkcji chodu średniego stopnia i niemożnością biegania oraz pourazowego uszkodzenia nerwu łokciowego lewego z utrwaloną znaczną dysfunkcją dłoni lewej. W następstwie tych obrażeń powód doznał trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 111% z przyczyn ortopedycznych i neurologicznych (złamanie kości czaszki /5%/, blizny o łącznej długości 6 cm powstałe na skutek ran twarzy /6%/, uszkodzenie zębów /4%/, dwojenie /10%/, uraz kończyny górnej lewej /30%/, uraz kończyny dolnej prawej /26%/, pourazowe uszkodzenie nerwu strzałkowego wspólnego prawego /15%/, pourazowe uszkodzenie nerwu łokciowego lewego /15%/) oraz trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 60% na skutek następstw w sferze zdrowia psychicznego oraz wynikających z uszkodzenia ośrodkowego układu nerwowego w postaci encefalopatii pourazowej. Z powodu tych urazów u powoda występuje ograniczenie sprawności ruchowej związane z dolegliwościami bólowymi, niestabilnością, skróceniem kości udowej o 3,5 cm, uszkodzeniem nerwów obwodowych kończyny górnej i ograniczeniem ruchomości w stawie kolanowym. Powód ma mniejszą wydolność na wysiłek fizyczny, występuje wyraźne upośledzenie sprawności manualnej, funkcji chodu (zwłaszcza wymagającego pokonania barier przestrzennych), nie może biegać ani uprawiać sportów, wykonywać pracy fizycznej; jest trwale upośledzony przy wykonywaniu czynności dnia codziennego. Ponadto, następstwem doznanego przez powoda urazu jest zespół otępienny wynikający z bezpośredniego uszkodzenia struktur ośrodkowego układu nerwowego, co przejawia się przede wszystkim znacznym osłabieniem wyższych funkcji korowych takich jak pamięć, myślenie, rozumienie, liczenie, zdolność uczenia się i ocena. Deficytom funkcji poznawczych towarzyszą zaburzenia charakterologiczne i zaburzenia nastroju, zaburzenia snu, bóle głowy, wzmożone napięcie z uczuciem niepokoju oraz wycofanie społeczne. Nastąpiło istotne pogorszenie samopoczucia i jakości życia oraz załamanie linii życiowej powoda w sferze osobistej i zawodowej.

Rokowania na przyszłość co do stanu zdrowia powoda z powodu następstw pourazowych schorzeń ortopedycznych i czaszkowo-mózgowych wypadku są niekorzystne. Obrażenia, których powód doznał mają charakter utrwalony, bez możliwości poprawy w przyszłości, zmiany w obrębie struktur mózgu są trwałe. Nie ma możliwości całkowitego wyleczenia powoda, skutki wypadku w postaci ograniczenia sprawności ruchowej i niedowładu będą odczuwane przez powoda do końca życia. Powstałe obrażenia w przyszłości mogą skutkować pogorszeniem stanu zdrowia powoda poprzez pojawienie się wtórnych zmian zwyrodnieniowo-wytwórczych w stawach kończyn dolnych, stawach biodrowych, czy w obrębie kręgosłupa. Powód nadal wymaga dalszych zabiegów rehabilitacyjnych celem poprawy zakresu ruchu stawu barkowego i łokciowego, poprawy funkcji chwytnej ręki lewej, odbudowy siły mięśni uda prawego, stabilizacji stawu kolanowego i stawu skokowego, doskonalenia funkcji samodzielnego chodu. W związku z tym konieczne jest codzienne ćwiczenie w warunkach domowych według instrukcji fizjoterapeuty, okresowa rehabilitacja w warunkach ambulatoryjnych i przynajmniej coroczny pobyt w ramach rehabilitacji szpitalnej stacjonarnej. Powód wymaga stosowania specjalnej diety kolagenowej, okresowych aplikacji zastrzyków celem stymulacji stawu kolanowego (nierefundowanych przez NFZ). Wskazane jest również kontynuowanie przez powoda leczenia psychiatrycznego i psychologicznego celem niedopuszczenia do pogłębienia się istniejących zaburzeń pourazowych w sferze zdrowia psychicznego (osobowości, funkcjonowania społecznego, procesów poznawczych).

Obecny stan zdrowia powoda jest wyłącznie następstwem wypadku z dnia 14 lipca 2015r. Powód przed wypadkiem był chłopcem w pełni sprawnym, nie leczył się psychiatrycznie, ani nie korzystał z pomocy psychologa, nie występowały u niego zaburzenia funkcji poznawczych.

W przypadku powoda bezpośrednio po wypadku, przez pierwsze trzy miesiące, występowały dolegliwości bólowe o dużym natężeniu. Następnie dolegliwości bólowe utrzymywały się na co najmniej średnim stopniu nasilenia, okresowo

zwiększając swą intensywność, co wynikało z powikłań. Po kilkunastu miesiącach od wypadku dolegliwości bólowe uległy stabilizacji, ze zmiennym stopniem nasilenia od lekkiego do średniego i ta sytuacja utrzymuje się do chwili obecnej.

Powód po opuszczeniu szpitala 25 sierpnia 2015r. i powrocie do domu wymagał koniecznej pomocy osób trzecich w wymiarze około sześciu godzin dziennie przez okres roku (do 31 sierpnia 2016r.), z wyłączeniem pobyków w szpitalach. W tym czasie pomoc ta była niezbędna przy wykonywaniu wszystkich czynności życia codziennego, przy codziennej toalecie, kąpieli, ubieraniu się, przygotowywaniu posiłków, przy pracach domowych, robieniu zakupów. Następnie przez kolejne trzy miesiące (do końca listopada 2016r., z wyłączeniem okresów hospitalizacji) powód wymagał pomocy w wymiarze czterech godzin dziennie. Aktualnie z uwagi na charakter obrażeń i stopień nasilenia dysfunkcji powód nadal wymaga stałej pomocy przy wykonywaniu zwykłych czynności dnia codziennego w wymiarze 3 godzin dziennie. Powód sam nie wychodzi z domu, ma kłopoty przy sprawnym wykonywaniu wielu czynności samoobsługowych (myciu, przygotowywaniu posiłków, ubieraniu się, sprzątaniu, robieniu zakupów), nie porusza się sprawnie, ma ograniczony dystans ruchowy, wymaga pomocy przy odrabianiu lekcji.

Opiekę nad powodem sprawowali najbliżsi członkowie rodziny, w szczególności ojciec powoda i jego dziadkowie, którzy w trakcie hospitalizacji powoda codziennie odwiedzali go w szpitalach, zapewniając pomoc i wsparcie psychiczne. Ojciec powoda dowoził powoda na wizyty lekarskie i zabiegi rehabilitacyjne; także aktualnie niezbędna jest pomoc rodzica w tym zakresie z uwagi na konieczność dalszego leczenia i rehabilitacji, co wiąże się z dojazdami do placówek medycznych i gabinetów lekarskich (wizyty kontrolne, terapia, zabiegi), średnio 5 razy w tygodniu.

Przed wypadkiem N. S. był aktywnym i towarzyskim dzieckiem, uprawiał liczne sporty, w tym pływanie, piłkę nożną, piłkę siatkową, bieganie; od siódmego roku życia jeździł wyczynowo na deskorolce, brał udział w różnych zawodach skateboardowych. Po wypadku występujące ograniczenia ruchowe i dysfunkcje związane ze skutkami urazu spowodowały, że był zmuszony zrezygnować z aktywnego trybu życia, nie może uprawiać żadnych sportów. Powód stał się człowiekiem zamkniętym w sobie, wycofanym społecznie i towarzysko, niepewnym przyszłości i swojego miejsca w dalszym życiu.

/ **dowód:** opinia kompleksowa sądu lekarskiego wraz z załączoną dokumentacją medyczną (k.- 582-589), opinie uzupełniające biegłych z zakresu chirurgii urazowej, neurologii, psychiatrii i psychologa (k.- 674, 786-787), opinia biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej (k.- 720-723), zestawienie dotyczące dojazdów (k.- 350-366), zeznania świadków: T. S., A. S., R. S. (nagranie, adnotacje – k.- 437-443, 842-845), zeznania R. S. jako przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda (nagranie, adnotacje – k.- 529-532)/.

Na podstawie decyzji Powiatowego Zespołu ds. Orzekania o Niepełnosprawności z dnia 7 stycznia 2016r. zaliczono powoda do osób niepełnosprawnych na okres do dnia 6 lipca 2017r. w związku ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji oraz częstych zabiegów leczniczych i rehabilitacyjnych w domu i poza nim. Natomiast na podstawie kolejnej decyzji z dnia 2 października 2017r. orzeczono wobec powoda znaczny stopień niepełnosprawności na okres od 7 lipca 2017r. do 31 października 2020r., jako osoby ze znacznie ograniczoną możliwością samodzielnej egzystencji, której stan zdrowia powoduje konieczność zapewnienia stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób.

Powód w chwili wypadku miał 14 lat (ur. (...)), otrzymał promocję do II klasy Gimnazjum w K.. Po wypadku, w latach 2015-2017, został objęty nauczaniem indywidualnym w miejscu zamieszkania. Obecnie jest uczniem III klasy (...) w K., przy czym kontynuuje edukację w ramach nauczania specjalnego. Początkowo rozpoczął naukę w (...), ale z uwagi na występującą degradację procesów poznawczych, w tym zaburzenia pamięci i koncentracji, zmienił profil kształcenia na mniej wymagający. Aktualnie powód mieszka z ojcem i kilkuletnią siostrą; pozostaje na utrzymaniu rodzica. Otrzymuje rentę rodzinną po zmarłej matce D. S. (1) w kwocie około 450 złotych. Ojciec powoda przed wypadkiem pracował w Niemczech od 10 lat; po wypadku musiał zrezygnować z tego sposobu zatrudnienia. Obecnie wykonuje prace dorywcze jako mechanik, osiągając dochód w wysokości 1 200 zł – 1 300 zł miesięcznie.

/ **dowód:** decyzje z dnia 7.01.2016r. i z dnia 2.10.2017r. (k.- 286, 631), orzeczenia o indywidualnym nauczaniu (k.- 288-295), orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego (k.- 760); zeznania świadka R. S. (nagranie, adnotacje – k.- 842-845) /.

Pismem z dnia 12 stycznia 2016r. powód N. S. wystąpił do pozwanego o przyznanie zadośćuczynienia w kwocie 100 000 zł oraz odszkodowania w kwocie 3 600 zł (koszt opieki) i 1 270 zł (koszt leczenia stomatologicznego). Pismem z dnia 14 stycznia 2016r. pozwany przyznał powodowi kwotę 10 000 zł tytułem zadośćuczynienia i kwotę 1 270 zł tytułem kosztów leczenia. Następnie powód pismem z dnia 1 marca 2016r. wniósł o wypłatę kolejnych kosztów: 11 040 zł (koszty dojazdów), 881 zł (koszty leczenia) i 3 025 zł (koszt zniszczonego mienia). W piśmie z dnia 2 marca 2016r. pozwany poinformował o przyznaniu dodatkowych świadczeń odszkodowawczych na rzecz powoda w kwocie 639 zł 79 gr z tytułu zniszczonego mienia (z uwzględnieniem 70% zużycia technicznego) i w kwocie 672 zł 78 gr z tytułu kosztów leczenia. Decyzją z dnia 16 czerwca 2016r. pozwany ostatecznie przyznał powodowi zadośćuczynienie za krzywdę w wysokości 100 000 zł oraz odszkodowanie w kwocie 1 956 zł 28 gr z tytułu kosztów leczenia, w kwocie 3 504 zł z tytułu kosztów opieki oraz 639 zł 79 gr z tytułu zniszczonego mienia, przyjmując jednocześnie, że poszkodowany N. S. przyczynił się do powstania szkody poprzez brak zapiętych pasów bezpieczeństwa na poziomie 75%. W związku z czym przyznane świadczenie zostanie pomniejszone o 75%, co daje kwotę do wypłaty 26 525 zł 02 gr (25 000 zł + 489 zł 07 gr + 876 zł + 159 zł 95 gr).

Następnie, pismem z dnia 18 lipca 2016r. powód wystąpił o ponowne przeanalizowanie sprawy, uznając, że przyznana kwota z uwzględnieniem przyczynienia się jest nieadekwatna do stopnia wyrządzonej krzywdy i wniósł o wypłatę pełnej kwoty odszkodowania oraz zadośćuczynienia, rozszerzając roszczenie o zadośćuczynienie o dalszą kwotę 80 000 zł (łącznie 180 000 zł). Pismem z dnia 26 lipca 2016r. pozwany poinformował powoda, że w jego ocenie brak podstaw do zmiany stanowiska dotyczącego wysokości przyznanych dotychczas świadczeń.

Decyzją z dnia 24 marca 2017r. pozwany przyznał powodowi rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w wysokości 800 zł miesięcznie od dnia 12 stycznia 2017r., pomniejszoną o 75% przyczynienia, co daje realną kwotę świadczenia w wysokości 200 zł miesięcznie

/ **dowód:** zgłoszenie szkody z dnia 12.01.2016r. i korespondencja prowadzona między stronami w toku postępowania likwidacyjnego (k.- 264-283), kopia decyzji z dnia 24.03.2017r. (k.- 483); akta szkody /.

Oceniając zebrany materiał dowodowy Sąd uznał za wiarygodne zeznania świadków M. A., D. C., T. S., A. S., A. P., M. P. oraz R. S. (przesłuchiwanego wstępnie także jako przedstawiciela ustawowego małoletniego powoda, tj. do czasu osiągnięcia pełnoletniości przez powoda). Zeznania te korelują ze sobą, tworzą logiczną wzajemnie uzupełniającą się całość, która pozwoliła na ukształtowanie zdania na temat sytuacji życiowej, sprawności i stanu zdrowia powoda przed wypadkiem oraz po wypadku, w tym procesu leczenia i rekonwalescencji oraz związanych z tym kosztów, jak również samego przebiegu zdarzenia, w szczególności .

Sąd uznał również za przekonujące, jasne i wyczerpujące opinie biegłych wydane w niniejszej sprawie, tj. chirurga urazowego i ortopedy R. H., neurologa M. W., specjalistki chorób oczu M. J., chirurga szczękowego A. W., psychiatry M. K., psychologa S. S. i specjalisty z zakresu rehabilitacji medycznej W. R.. Opinie te nie budzą zastrzeżeń z punktu widzenia zgodności z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziomu wiedzy biegłych, podstaw teoretycznych, sposobu motywowania i stopnia stanowczości wyrażonych w nich wniosków. Biegli w sposób jednoznaczny, rzeczowy i potwierdzony odpowiednią diagnostyką wyjaśnili rodzaj, charakter i skutki doznanego przez powoda uszczerbku na zdrowiu oraz wpływu samego zdarzenia (jako sytuacji o charakterze wysoce stresogennym) na pogorszenie się stanu zdrowia psychicznego powoda, jak również odpowiedniego dla powoda procesu leczenia (rehabilitacji).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odpowiedzialność pozwanego (...) S.A. w W. wobec powoda N. S. za skutki wypadku komunikacyjnego z dnia 14 lipca 2015r. była co do zasady pomiędzy stronami bezsporna. Spór dotyczył natomiast zakresu i rozmiarów tej

odpowiedzialności, zwłaszcza co do wysokości zadośćuczynienia i odszkodowania, jak również kwestii przyczynienia się powoda do zaistnienia szkody.

Pozwany zarzucił, iż poszkodowany N. S. przyczynił się do szkody w 75% albowiem w trakcie jazdy jako pasażer nie miał zapiętych pasów bezpieczeństwa. Zauważyć jednak należy, że konstatacja taka nie znajduje żadnego potwierdzenia w materiale dowodowym. Z zeznań świadków M. A. i D. C., osób udzielających pomocy uczestnikom wypadku, jednoznacznie wynika, że poszkodowany N. S. był zapięty pasami bezpieczeństwa. Zauważyć również należy, że fakt ten nie budził wątpliwości na etapie postępowania likwidacyjnego, co wynika z treści opinii lekarza orzecznika D. S. (2) z dnia 27 maja 2016r. i z dnia 13 czerwca 2016r., zawierającej adnotację o zapiętych pasach bezpieczeństwa u poszkodowanego N. S. w chwili zdarzenia (opinie uzupełniające lekarza orzecznika w aktach szkody).

W tej sytuacji należy uznać, że brak podstaw, aby uznać, że powód w jakikolwiek sposób przyczynił się do wypadku i powstania szkody.

Stosownie do treści art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub wywołania rozstroju zdrowia naprawienie szkody obejmuje wszelkie wyniki z tego powodu koszty. Na podstawie art. 445 § 1 k.c. w związku z art. 444 § 1 k.c. w razie uszkodzenia ciała lub rozstroju zdrowia, Sąd może również przyznać poszkodowanemu odpowiednią sumę tytułem zadośćuczynienia za doznaną krzywdę. Z kolei w myśl art. 444 § 2 k.c. jeżeli poszkodowany utracił całkowicie lub częściowo zdolność do pracy zarobkowej albo jeżeli zwiększyły się jego potrzeby lub zmniejszyły widoki powodzenia na przyszłość, może on żądać od zobowiązanego do naprawienia szkody odpowiedniej renty.

Oceniając zasadność roszczenia powoda N. S. o zadośćuczynienie Sąd miał na uwadze, że suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia ma być „odpowiednia”. Nie ulega wątpliwości, że o rozmiarze należnego zadośćuczynienia decyduje rozmiar doznanej krzywdy, zadośćuczynienie ma bowiem na celu naprawienie szkody niemajątkowej, wyrażającej się doznaną krzywdą w postaci cierpień fizycznych i psychicznych. Nie dający się ściśle wymierzyć charakter krzywdy sprawia, że ustalenie jej rozmiaru, a tym samym i wysokości zadośćuczynienia zależy od oceny sądu. Ocena ta powinna uwzględniać całokształt okoliczności sprawy, nie wykluczając takich czynników, jak np. wiek poszkodowanego oraz postawa sprawcy. Przy ustalaniu rozmiaru cierpień powinny być uwzględniane zobiektywizowane kryteria oceny, odniesione jednak do indywidualnych okoliczności danego wypadku. Oceniając rozmiar doznanej krzywdy trzeba zatem wziąć pod rozwagę całokształt okoliczności, w tym rodzaj doznanych przez poszkodowanego obrażeń i rozmiar związanych z nimi cierpień fizycznych i psychicznych, ich nasilenie i czas trwania, nieodwracalność następstw wypadku, kalectwo i jego stopień, oszpecenie, stopień inwazyjności ewentualnych zabiegów medycznych, rodzaj wykonywanej pracy, szanse na przyszłość, poczucie nieprzydatności społecznej (wyłączenie z normalnego życia), bezradność życiową, konieczność korzystania ze wsparcia bliskich oraz inne czynniki podobnej natury. Zadośćuczynienie powinno spełniać funkcję kompensacyjną, stąd jego wysokość musi przedstawiać realną, ekonomicznie odczuwalną wartość. W przypadku naruszenia zdrowia, obok życia najcenniejszego dobra osobistego człowieka, zadośćuczynienie powinno być ustalone w takiej wysokości, aby nie doszło do deprecjacji tego dobra, a umożliwiło ono poszkodowanemu złagodzenie doznanej krzywdy.

Poziom życia poszkodowanego nie może być natomiast zaliczany do czynników, które wyznaczają rozmiar doznanej krzywdy i wpływają na wysokość zadośćuczynienia. Suma pieniężna przyznana tytułem zadośćuczynienia ma stanowić przybliżony ekwiwalent poniesionej szkody niemajątkowej. Powinna zatem wynagrodzić poszkodowanemu doznane przez niego cierpienia fizyczne i psychiczne i ułatwić przezwyciężanie ujemnych przeżyć. Przypomnieć należy, że świadczenie z art. 445 k.c. ma charakter jednorazowy i stanowi rekompensatę za wszystkie cierpienia fizyczne i psychiczne pokrzywdzonego, zarówno te, które już doznał, jak i te, które zapewne w związku z doznany uszkodzeniem ciała wystąpią w przyszłości (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 22 marca 2017r., I ACA 1183/16, LEX nr 2282410; wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 4 sierpnia 2016r., I ACA 300/16, LEX nr 2115417; wyrok Sądu Apelacyjnego w Lublinie z dnia 25 września 2013r., I ACA 331/13, LEX nr 1372349; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 17 września 2010r. z uzasadnieniem, II CSK 94/10, LEX nr 672673 oraz przytoczone tam liczne orzecznictwo).

Ustalając wysokość należnego powodowi zadośćuczynienia Sąd miał na uwadze, że powód przed wypadkiem był osobą zdrową, sprawną i samodzielną, nie wymagał pomocy osoby trzeciej. Powód jest młodym chłopakiem, w chwili wypadku miał 14 lat (aktualnie liczy 18 lat), prowadził aktywne życie, realizował swoje liczne pasje sportowe, rozwijał swój potencjał życiowy. Sąd miał na uwadze, że obrażenia doznane przez powoda w wyniku wypadku miały poważną naturę i następstwa tego urazu mają charakter nieodwracalny. Zdarzenie diametralnie zmieniło całe życie powoda. Po wypadku przez kilkanaście miesięcy powód wymagał całkowitej opieki innej osoby, przez kilka miesięcy był praktycznie w istotny sposób ograniczony w samodzielnym funkcjonowaniu życiowym, zależny od innych osób, z powodu doznanych licznych urazów czaszki i kości przestał być osobą w pełni sprawną. Sąd wziął pod uwagę nadto przebieg długotrwałego leczenia szpitalnego powoda, w ramach którego powód przeżył kilka inwazyjnych zabiegów operacyjnych, uciążliwości związane z przebywaniem w długim okresie czasu w wymuszonych pozycjach, uciążliwości związane z codzienną toaletą, towarzyszący temu znaczny dyskomfort, poczucie bezradności i nieprzydatności, intensywne dolegliwości bólowe, oszpecenie ciała (blizny pooperacyjne), cierpienia psychiczne, zaburzenia lękowe, konieczność rozstania z najbliższą rodziną na dłuższy okres czasu, rezygnacja z normalnego i aktywnego trybu życia, konieczność zmiany planów edukacyjnych, co niewątpliwie dla młodej osoby (młodego wysportowanego nastolatka) ma duży wydźwięk natury psychicznej. Nauka chodzenia i rehabilitacja powodowały również duże dolegliwości bólowe i były uciążliwe oraz niewątpliwie wymagały od powoda dużej determinacji.

Sąd uwzględnił również nieodwracalność następstw wypadku w postaci trwałego uszczerbku na zdrowiu w wysokości 171% tj. przede wszystkim urazów kostnych (złamań kości czaszki, narządów ruchu), pourazowych uszkodzeń nerwów strzałkowego i łokciowego oraz encefalopatii pourazowej. Pomimo poprawy stanu klinicznego, nie ma realnych możliwości odzyskania przez powoda pełnej sprawności organizmu, tak aby mógł powrócić do trybu życia sprzed wypadku. Powód – biorąc pod uwagę uszkodzenia kończyn i powikłania pourazowe nerwów - nadal jest ograniczony w poruszaniu się i ogólnym samodzielnym funkcjonowaniu, przez co musiał zmienić dotychczasowy tryb życia. Powód nadal wymaga rehabilitacji i kontroli lekarskiej u kilku specjalistów, a skutki wypadku będą odczuwane przez niego do końca życia, przede wszystkim w aspekcie ograniczenia sprawności ruchowej, deficytów funkcji poznawczych i dolegliwości bólowych. Aktualnie u powoda dalej występuje upośledzenie sprawności manualnej, funkcji chodu (zwłaszcza wymagającego pokonania barier przestrzennych), występuje niedowład, co uniemożliwia mu prawidłowe samodzielne codzienne funkcjonowanie. Natomiast doznane w wypadku uszkodzenia mogą w przyszłości doprowadzić do powstania pourazowych zmian zwyrodnieniowych i w konsekwencji do dalszego pogarszania się stanu zdrowia powoda. Zmiany w obrębie struktur mózgu są trwałe, wskutek których doszło do znacznej degradacji procesów poznawczych i zmian osobowości, a to w sposób istotny przekłada się na funkcjonowanie powoda w życiu codziennym, społecznym, czy zawodowym.

Mając powyższe na uwadze, Sąd uznał za zasadne określenie wysokości zadośćuczynienia należnego powodowi na kwotę **400 000 zł**. Pozwany w toku postępowania likwidacyjnego wypłacił mu kwotę 25 000 zł z tego tytułu, w związku z powyższym Sąd zasądził na rzecz powoda dodatkowo kwotę **375 000 zł** tytułem zadośćuczynienia (pkt 1 wyroku).

Koszty poniesione przez powoda na zakup leków, farmaceutyków, akcesoriów medycznych oraz poniesione w związku z prywatnymi konsultacjami lekarskimi i zabiegami fizjoterapeutycznymi wynikają ze złożonych paragonów (k.- 303-315, 317-320). Zasadność powyższych zakupów w procesie leczenia powoda po wypadku potwierdzili biegli sądowi w swojej opinii, za wyjątkiem glinki zielonej (k.- 316, 33 zł 90 gr). W związku z powyższym, Sąd uznał za zasadne roszczenie odszkodowawcze w tym zakresie co do kwoty **4 019 zł 90 gr**, z pominięciem kwoty 33 zł 90 gr dotyczącej zakupu kwestionowanego specyfiku w postaci glinki oraz kwoty 489 zł 07 gr wypłaconej przez pozwanego w trakcie likwidacji szkody (4 542 zł 87 gr - 33 zł 90 gr - 489 zł 07 gr = 4 019 zł 90 gr) – pkt 2 wyroku.

Powód N. S. domagał się również zasądzenia odszkodowania w kwocie 19 584 zł tytułem kosztów opieki, tj. obejmującej opiekę sprawowaną przez jego ojca i babcię w okresie od 26 sierpnia 2015r. do 30 listopada 2016r. (z wyłączeniem okresów hospitalizacji) w wymiarze kilku godzin dziennie. Co do zasady, korzystanie z pomocy innej osoby i związane z tym koszty stanowią koszty leczenia w rozumieniu art. 444 § 1 k.c. Zatem, osoba poszkodowana

może domagać się także zwrotu kosztów opieki nad nim (i kosztów rehabilitacji) poniesionych przez członków jej najbliższej rodziny (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 października 1973r., II CR 365/73, LEX nr 1697; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 15 lutego 2007r., II CSK 474/06, LEX nr 274155).

Jak wynika z opinii biegłych, jak również z zeznań świadków (T. S., A. S., R. S.) powód doznał ciężkiego urazu wielonarządowego, jest trwale upośledzony przy sprawnym wykonywaniu czynności dnia codziennego i niewątpliwie w tym okresie wymagał pomocy osób trzecich przy codziennej toalecie, przy kąpieli, zmianie opatrunków, przygotowywaniu posiłków, ubieraniu się, dowożeniu do placówek medycznych. W ocenie Sądu pomoc ta była konieczna przez okres od 26 sierpnia 2015r. do 31 sierpnia 2016r., tj. 319 dni (z wyłączeniem pobytów w szpitalach) w wymiarze 6 godzin dziennie, a w okresie od 1 września 2016r. do 30 listopada 2016r., tj. 33 dni (z wyłączeniem pobytów w szpitalu) – w wymiarze 4 godziny dziennie. Z doświadczenia życiowego wynika, że średni koszt roboczogodziny za świadczenie usług opiekuńczych plasuje się w granicy 10 zł – 15 zł. Zatem, Sąd przyjął stawkę żadaną przez powoda w kwocie 10 zł. W nauce dominuje bowiem pogląd, że ustalone zwyczaje (art. 56 k.c.) stosownie do okoliczności mogą być traktowane jako fakty notoryjne (por. Tadeusz Ereciński [w:] „Kodeks postępowania cywilnego. Komentarz”, tom 1, Warszawa 2007, str. 541; Tomasz Demendecki [w:] „Komentarz do kodeksu postępowania cywilnego” pod red. A. Jakubeckiego – opublikowany w zbiorze LEX, art. 228).

Mając powyższe na uwadze, należne powodowi odszkodowanie obejmujące koszty opieki wynosi kwotę 20 460 zł, według wyliczenia: 319 dni x 6h x 10 zł + 33 dni x 4h x 10 zł. W toku likwidacji szkody, pozwany wypłacił powodowi kwotę 876 zł tytułem kosztów opieki.

W związku z powyższym, Sąd zasądził na rzecz powoda od pozwanego kwotę **19 584 zł** (20 460 zł – 876 zł) – pkt 3 wyroku.

Powód wniósł również o zwrot kosztów dojazdów ojca oraz pozostałych członków jego rodziny do placówek medycznych celem odwiedzin powoda, jak i kontynuowania dalszego leczenia oraz rehabilitacji. Zeznania świadków (T. S., A. S., R. S.) w zakresie dotyczącym odwiedzin powoda przez najbliższych członków rodziny, jak i dowozów go na wizyty lekarskie i zabiegi rehabilitacyjne, Sąd uznał za wiarygodne i potwierdzające dane z dokumentu prywatnego w postaci pisemnego oświadczenia (k.- 350-366). W ocenie Sądu wydatki poniesione przez członków rodziny powoda na dojazd, zarówno do szpitala jak i później na leczenie i rehabilitację należy traktować w kategorii szkody. Za słuszne Sąd uznał twierdzenia powoda, że bezpośrednio po wypadku istniała konieczność bieżącej obecności w szpitalu członków jego najbliższej rodziny. Małoletni powód był wówczas osobą obłożnie chorą, a z zasad doświadczenia życiowego wiadomym jest, że personel szpitala przeciążony obowiązkami nie jest w stanie bez przerwy czuwać nad każdym z pacjentów, zwłaszcza że odwiedziny najbliższych stanowią także realne wsparcie psychiczne. W takich sytuacjach codzienne wizyty członków rodziny i osobiste sprawowanie przez nich opieki nad chorym - w pewnym zakresie - jest zjawiskiem powszechnie w społeczeństwie przyjętym. Z oświadczenia przedstawionego przez powoda wynika, że w związku z dojazdami liczba przejechanych kilometrów wynosi łącznie 16 096,6 km, a najczęściej wykorzystywanym pojazdem był samochód ojca powoda marki O. z silnikiem diesla (rok produkcji 2001). Sąd przyjął za portalem (...) że średnie spalanie wynosi 10,5/ l na 100 km. Natomiast średnią cenę oleju napędowego w okresie II połowy 2015r. i I połowy 2016r. Sąd przyjął za portalem (...), ustalając, że wynosiła ona 4,20 zł / l. W związku z tym Sąd zasądził na rzecz powoda zwrot kosztów dojazdów najbliższych członków rodziny w związku z hospitalizacją oraz rehabilitacją i leczeniem według wzoru: 16 096,6 km x 4,20 zł x 10,5l / 100 km = **7 098 zł 60 gr** (pkt 4 wyroku).

Sąd nie znalazł podstawy aby zastosować, przy wyliczaniu kosztów dojazdów, rozporządzenie Ministra Infrastruktury w sprawie warunków ustalania i dokumentowania zwrotu kosztów używania do celów służbowych samochodów osobowych (...), gdyż przepisy, na które powołuje się powód, dotyczą rozliczeń związanych z użyciem samochodów osobowych do celów służbowych i są wyliczane ryczałtowo. W przypadku powoda, wszelkie wyjazdy miały niewątpliwie charakter prywatny, co uniemożliwia zastosowanie rozliczeń według tych zasad.

Sąd uwzględnił także koszt odzieży, telefonu oraz sprzętu sportowego zniszczonego w trakcie wypadku w dniu 14 lipca 2015r. Koszty poniesione przez powoda na zakup tych artykułów wynikają ze złożonych paragonów (k.- 368, 369).

Sąd podzielił w tym wypadku stanowisko powoda co do przyjęcia 50% zużycia rzeczy (2 786 zł 96 gr – 50% = 1 393 zł 48 gr, za wyjątkiem obuwia zakupionego w dniu wypadku (k.- 368, 239 zł). W związku z czym Sąd zasądził na rzecz powoda kwotę **1 472 zł 53 gr** tytułem odszkodowania za zniszczone mienie, przy odjęciu kwoty wypłaconej na etapie postępowania likwidacyjnego (1 632 zł 48 gr – 159 zł 95 gr) – pkt 5 wyroku.

Celem renty z tytułu zwiększonych potrzeb jest naprawienie szkody, co nie oznacza, że może ona pokrywać tylko te wydatki, które poszkodowany rzeczywiście poniósł. Dla jej zasądzenia wystarcza bowiem samo istnienie zwiększonych potrzeb, bez względu na to, czy pokrzywdzony poniósł koszt ich pokrycia. Renta przysługuje także w sytuacji, w której opiekę sprawowali (bądź sprawują) nieodpłatnie członkowie rodziny czy też opiekunka (por. wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 21 czerwca 2016 roku, V ACa 890/15, LEX nr 2071836).

Na podstawie zebranego materiału dowodowego w niniejszej sprawie Sąd ustalił wysokość należnej powodowi renty z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie **2 225 zł** w następujący sposób:

- a) koszty opieki – 900 zł (3 godziny dziennie zgodnie z opinią biegłych /k.- 588, 786/ × 10 zł × 30 dni);
- b) koszty rehabilitacji w kwocie 800 zł;
- c) koszty dojazdów na rehabilitację i wizyty lekarskie – 525 zł.

Z opinii biegłego z zakresu rehabilitacji medycznej wynika również, że powód N. S. nadal wymaga systematycznej rehabilitacji i codziennych ćwiczeń według instrukcji fizjoterapeuty. Z zeznań ojca powoda wynika, że powód regularnie jest poddawany zabiegom rehabilitacyjnym, głównie w (...) w C.. Ponadto, powód podlega systematycznej kontroli lekarskiej u specjalistów w zakresie chirurgii, stomatologii, psychiatrii i psychologii. Część usług fizjoterapeutycznych i konsultacji medycznych odbywa się bezpłatnie (w ramach powszechnego ubezpieczenia zdrowotnego), jednak w przeważającej części zabiegi i wizyty są płatne; od 50 zł do 300 zł za zabieg bądź 100 zł – 150 zł za konsultację medyczną, co wynika z zeznań ojca powoda, jak z przedłożonych rachunków i paragonów za świadczone usługi medyczne. Powód aktualnie jest osobą pełnoletnią, co oznacza, że podlega procedurze leczniczej jako osoba dorosła i w związku z czym dostęp do świadczeń zdrowotnych jest wydłużony, a co niewątpliwie nie wpływa korzystnie na stan jego zdrowia. Zatem w świetle jego schorzeń, konieczności kontynuacji leczenia i znajomości zasad ogólnego funkcjonowania systemu służby zdrowia w pełni racjonalna i usprawiedliwiona staje się potrzeba korzystania z prywatnego sektora zdrowotnego celem zapewnienia jak najlepszej opieki zdrowotnej. Obecnie koszt nier refundowanej rehabilitacji stosowanej u powoda wynosi przeciętnie około 2 000 zł miesięcznie. Zasługiwało zatem na uwzględnienie żądanie powoda zasądzenia w ramach renty z tytułu zwiększonych potrzeb kwoty 800 zł z tytułu rehabilitacji (4 zabiegi tygodniowo x 50 zł x 4 tygodnie).

Mając zaś na uwadze, że rehabilitacja powoda oraz wszystkie konsultacje medyczne odbywają się poza miejscem jego zamieszkania (K.), najczęściej w C., zasadne staje się także uwzględnienie kosztów dojazdu przy uwzględnieniu średniej liczby kilometrów miesięcznie w wymiarze 1 000 km (50 km x 20 dni) i aktualnej średniej ceny oleju napędowego – 5 zł / l oraz ustalonego wcześniej średniego spalania samochodu ojca powoda (10,5/ l na 100 km), co daje kwotę 525 zł (1 000 km x 5 zł x 10,5l/100 km).

Mając powyższe, Sąd zasądził w punkcie 6 wyroku rentę z tytułu zwiększonych potrzeb w kwocie po **2 225 zł** (900 zł + 800 zł + 525 zł) miesięcznie.

Podkreślić należy, że poważny charakter następstw wypadku powoduje, że nie można wykluczyć wystąpienia jakiś dodatkowych szkód u powoda N. S. w przyszłości pozostających w związku przyczynowym ze zdarzeniem w dniu 14 lipca 2015r. Skutki wypadku spowodowały ograniczenie sprawności fizycznej powoda oraz deficyty intelektualne. Jego stan zdrowia nie jest stabilny, nie są znane jeszcze wszystkie negatywne skutki zdarzenia, a zakres obrażeń ciała uzasadnia przyjęcie możliwości ujawnienia się w przyszłości nieznanych dotychczas szkód, w szczególności w zakresie narządów ruchu. Na skutek organicznego uszkodzenia OUN u powoda nadal występują też zaburzenia o charakterze psychicznym, gdyż uszkodzenie mózgu ma charakter trwały.

Z tego względu, powód posiada interes prawny w rozumieniu art. 189 k.p.c. w żądaniu ustalenia odpowiedzialności pozwanego na przyszłość. Doniosłe znaczenie tego ustalenia dla stron takiego stosunku prawnego, który nie jest jednym wyrokiem wyczerpany, polega na usunięciu niepewności prawnej na przyszłość – trwałego ustalenia odpowiedzialności niewzruszalnego w przyszłych procesach o dalsze szkody. Trudności dowodowe z biegiem lat narastają, a przesądzenie w sentencji wyroku zasądającego świadczenie odszkodowawcze o odpowiedzialności pozwanego za szkody mogące powstać w przyszłości zwalnia poszkodowanego z obowiązku udowodnienia istnienia wszystkich przesłanek odpowiedzialności podmiotu, na którym taka odpowiedzialność już ciąży (por. uchwała Sądu Najwyższego (7s) z dnia 17 kwietnia 1970r., III PZP 34/69, OSNC 1970/12/217; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 24 lutego 2009r. z uzasadnieniem, III CZP 2/09, OSNC 2009/12/168; wyrok Sądu Najwyższego z dnia 11 marca 2010r. z uzasadnieniem, IV CSK 410/09, LEX nr 678021).

Ocena rozmiaru szkody, a w konsekwencji wysokości żądanego zadośćuczynienia i odszkodowania podlega weryfikacji sądowej. Jednakże byłoby niedopuszczalne przyjęcie, że poszkodowany ma czekać z otrzymaniem świadczenia z tytułu odsetek do chwili ustalenia wysokości szkody w konkretnym przypadku. Orzeczenie sądu przyznające zadośćuczynienie ma charakter rozstrzygnięcia deklaratoryjnego, a nie konstytutywnego, skoro sąd na podstawie zaferowanych w sprawie dowodów rozstrzyga, czy doznane cierpienia i krzywda oraz potencjalna możliwość ich wystąpienia w przyszłości miały swoje uzasadnienie w momencie zgłoszenia roszczenia. Orzeczenie to nie jest więc źródłem zobowiązania sprawcy szkody względem poszkodowanego do zapłaty zadośćuczynienia. Rzeczywistym źródłem takiego zobowiązania jest czyn niedozwolony.

Zasadą jest więc, że zarówno odszkodowanie, jak i zadośćuczynienie za krzywdę stają się wymagalne po wezwaniu zobowiązanego przez poszkodowanego do spełnienia świadczenia (art. 455 § 1 k.c.). Od tej chwili biegnie termin do odsetek za opóźnienie (art. 481 § 1 k.c.). Zasada ta doznaje wyjątków, które wynikają z art. 14 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 22 maja 2003r. o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych, bądź z art. 817 § 1 k.c. Zgodnie z tym ostatnim przepisem, ubezpieczyciel obowiązany jest spełnić świadczenie w terminie 30 dni, licząc od daty otrzymania zawiadomienia o wypadku (o szkodzie).

Szkoda w niniejszej sprawie (tj. w zakresie roszczenia o przyznanie zadośćuczynienia /100 000 zł/ i odszkodowania) została zgłoszona 12 stycznia 2016r. i 1 marca 2016r. (koszty dojazdów, koszty zniszczonego mienia). Pozwany ostateczną decyzję w przedmiocie przyznanych świadczeń i ich wysokości wydał 16 czerwca 2016r. Natomiast w odwołaniu od tej decyzji, powód rozszerzył swoje żądanie co do zadośćuczynienia za krzywdę na kwotę 180 000 zł (a wytaczając powództwo roszczenie z tego tytułu określił kwotę 275 000 zł). Decyzją z dnia 26 lipca 2016r. pozwany podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko i odmówił wypłaty świadczeń w wyższym rozmiarze. Zatem, mając na uwadze termin wyznaczony przez ustawodawcę w art. 14 ust. 1 cytowanej ustawy (30 dni), także w odniesieniu do pisma rozszerzającego żądanie w toku postępowania sądowego, żądanie powoda o zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie w sposób określony w petitum pozwu podlegało modyfikacji w ten sposób, że odsetki za opóźnienie należą się: od kwoty 155 000 zł od dnia 27 lipca 2016r. (mając na uwadze wysokość roszczenia zgłoszonego na etapie likwidacji szkody i wypłatę 25 000 zł przez pozwanego), od kwoty 120 000 zł od dnia 30 marca 2017r. (mając na uwadze upływ 30-dniowego terminu od daty doręczenia stronie przeciwnej odpisu pozwu /27.02.2017r./), a od kwoty 100 000 zł od dnia 7 grudnia 2019r. (mając na uwadze upływ 30-dniowego terminu od daty doręczenia stronie przeciwnej pisma rozszerzającego żądanie).

Żądanie powoda o zasądzenie ustawowych odsetek za opóźnienie od kwot tytułem odszkodowania w sposób wskazany w pozwie nie budzi wątpliwości. O odsetkach orzeczono na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c.

O kosztach procesu orzeczono na podstawie art. 100 k.p.c.

Koszty poniesione w toku procesu przez powoda obejmowały: koszt zastępstwa procesowego w kwocie 10 800 zł, koszt zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w kwocie 1 800 zł, opłaty skarbowe od pełnomocnictw w kwocie 34 zł oraz koszt dojazdu pełnomocnika w łącznej kwocie 862 zł 04 gr. Razem – 13 496 zł 04 gr.

Koszty poniesione w toku procesu przez pozwanego obejmowały: koszt zastępstwa procesowego w kwocie 10 800 zł, koszt zastępstwa procesowego w postępowaniu zażaleniowym w kwocie 1 800 zł, opłatę od zażalenia w kwocie 1 512 zł, opłatę skarbową od pełnomocnictwa w kwocie 17 zł oraz wydatki związane z opinią biegłych w kwocie 350 zł. Razem – 14 479 zł.

Łącznie koszty procesu wyniosły kwotę 27 975 zł 04 gr.

Powód wygrał proces w 97%, wobec czego Sąd zasądził na jego rzecz koszty procesu w kwocie 12 656 zł 78 gr, po stosunkowym rozdzieleniu kosztów według następującego wyliczenia: $27\,135\,zł\,78\,gr \times 97/100$ (koszty, które powinien ponieść pozwany) – 14 479 zł (koszty, które pozwany poniósł) = 12 656 zł 78 gr (koszty do dopłaty przez pozwanego).

Wysokość kosztów zastępstwa procesowego określono na podstawie § 2 pkt 7) w związku z § 15 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz.U. z 2015r., poz. 1800 z późn. zm.). Podkreślić w tym miejscu należy, że w ocenie Sądu stopień skomplikowania sprawy oraz nakład pracy pełnomocnika powoda w rozstrzygnięciu sprawy nie uzasadniał przyjęcia do niezbędnych kosztów procesu wynagrodzenia pełnomocnika w podwójnej wysokości stawki minimalnej wynagrodzenia za tego rodzaju sprawy wynikającej z przepisów cytowanego rozporządzenia z dnia 22 października 2015r. Sprawa nie była skomplikowana, ani pracochłonna, nie miała też charakteru precedensowego; nie wystąpiły żadne okoliczności wymienione w § 15 ust. 3 tego rozporządzenia.

Orzeczenie o opłacie ostatecznej uzasadnia przepis art. 15 ust. 3 ustawy z dnia 28 lipca 2005r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (tekst jedn. - Dz.U. z 2019r., poz. 785).

Koszty sądowe poniesione w toku procesu przez Skarb Państwa obejmowały: opłatę stosunkową od pozwu w kwocie 17 521 zł, opłatę ostateczną w kwocie 1 000 zł, opłatę od rozszerzonego powództwa w kwocie 5 000 zł oraz wydatki związane z opiniowaniem biegłych w łącznej kwocie 8 293 zł 83 gr. Razem – 31 814 zł 83 gr.

Stosownie do art. 113 ust. 1 u.k.s.c., Sąd nakazał pobrać od pozwanego na rzecz Skarbu Państwa kwotę 30 860 zł 38 gr tytułem zwrotu w/w kosztów sądowych. Kwota ta stanowi należne koszty sądowe, w części co do której powództwo zostało uwzględnione.

Natomiast na podstawie art. 113 ust. 4 powołanej ustawy, z uwagi na charakter sprawy i sytuację życiową powoda, Sąd odstąpił od obciążenia go kosztami sądowymi z zasądzonego roszczenia.